

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 642/2016-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Júliusom Fígerom, Mickiewiczova 6, Bratislava, pre namietané porušenie jej základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Cdo 3/2015 z 29. apríla 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 M Cdo 3/2015 z 29. apríla 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z k nej pripojených príloh vyplýva, že na základe podnetu sťažovateľky podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) 19. marca 2015 najvyššiemu súdu mimoriadne dovolanie proti rozkazu na plnenie Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 C 51/2013-14 zo 6. marca 2014 (ďalej len „rozkaz“), ktorým vo veci návrhu Stavebného bytového družstva [REDAKOVANÉ] proti sťažovateľke ako odporkyni o vypratanie družstevného bytu odôvodneného tým, že *„hrubo porušila svoje povinnosti vyplývajúce z nájmu bytu, keď si neplnila základné povinnosti člena družstva a nájomcu bytu tým, že neplatila nájomné a úhrady za služby spojené s užívaním predmetného bytu za čas dlhší ako tri mesiace, a preto jej bola daná výpoveď nájmu bytu zo dňa 14. 09. 2012, ktorú si prevzala dňa 03. 10. 2012 s tým, že trojmesačná výpovedná doba jej začala plynúť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom jej bola výpoveď doručená. Odporkyňa však predmetný byt užívala naďalej i po uplynutí výpovednej doby“*, rozhodol, že *„odporkyňa je povinná do 15 dní od doručenia tohto rozkazu na plnenie vypratať družstevný byt bytu [REDAKOVANÉ] na [REDAKOVANÉ] v bytovom dome súpisné číslo [REDAKOVANÉ], ktorý*

pozostáva z haly, kuchyne, 4 izieb, kúpeľne, WC, lodžie a príslušenstva pivničnej kobky spolu o podlahovej ploche bytu 98,21 m² bez náhrady a uhradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 99,50 Eur, alebo v lehote 15 dní od doručenia tohto rozkazu podať odpor proti rozkazu na plnenie s odôvodnením“. Rozkaz nadobudol právoplatnosť 9. apríla 2014 a vykonateľnosť 25. apríla 2014, pričom sťažovateľka poštovú zásielku, ktorá ho obsahovala, prevzala 24. marca 2014.

3. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že predmetnú poštovú zásielku *„stratila alebo niekde nechala bez oboznámenia sa s jej obsahom“*, a v čase, keď sa o jej obsahu reálne dozvedela, t. j. niekedy *„koncom augusta 2014 na SBD“*, jej už uplynula lehota na podanie odporu proti nemu. Rovnako to bolo aj s výzvou okresného súdu na vyjadrenie sa k návrhu na vydanie rozkazu, ktorú podľa poštovej doručenky sťažovateľka prevzala 13. apríla 2013, ale na ňu nereagovala. Tento postoj však nebol *„prejavom môjho nezájmu alebo mojej ľahostajnosti, ale dôsledkom nepriaznivého vplyvu závažných problémov, ktoré som v rozhodujúcom čase musela riešiť vo svojej rodine“*.

4. Najvyšší súd sa nestotožnil so stanoviskom generálneho prokurátora, že rozkaz *„bol vydaný v rozpore s platnými procesnoprávnymi predpismi“*, pretože *„súd prvého stupňa na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu rozhodol v tak závažnej veci, ako je vypratanie z bytu bez možnosti umožniť odporkyni brániť sa a predložiť súdu dôkazy, ktoré by vyvrátili tvrdenia navrhovateľa, resp. by rozšírili okruh dôkazov za účelom zákonného rozhodnutia vo veci“*, a napadnutým uznesením ním podané mimoriadne dovolanie zamietol ako nedôvodné podľa v tom čase účinného § 243b ods. 1 v spojení s § 243i ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

5. Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že uvedeným rozhodnutím najvyšší súd *„odmietol poskytnúť ochranu môjho – Ústavou zaručeného – práva na súdnu ochranu, práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života a práva na obydlie, ako aj Dohovorom zaručeného práva na spravodlivé súdne konanie, práva na rešpektovanie môjho súkromného a rodinného života a obydlia“*. Tvrdí, že hoci *„zákonom č. 384/2008 Z. z. zo dňa 23. 9. 2008 (s účinnosťou od 15. 10. 2008) bolo*

rozhodovanie súdu rozkazom na plnenie uzákonené v záujme rýchlosti, efektívnosti a hospodárnosti súdneho procesu..., takáto právna úprava však nijakým spôsobom neobmedzila platnosť § 1 O. s. p., podľa ktorého aj rozhodovaním takýmto rozkazom Občiansky súdny poriadok upravuje postup súdu a účastníkov v občianskom súdnom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov občanov“, čo napokon vyplýva aj z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa názoru sťažovateľky „súd pri rozhodovaní o otázkach súvisiacich s pozbavením občana jeho práva bývať... nemôže sa spoliehať iba na doklady predkladané navrhovateľom (ktorý presadzuje svoje záujmy proti odporcovi) ani nemôže byť v rozkaze/rozkazovom konaní oslobodený od spoľahlivého preukázania skutočnosti, že na pozbavenie občana jeho práva bývať bez práva na náhradné bývanie sú splnené všetky zákonom ustanovené podmienky“.

6. Na základe uvedeného sťažovateľka v petite žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu bol porušený „*článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s jej článkom 19 ods. 2 a článkom 21 ods. 1 a tiež článok 6 ods. 1, prvá veta a článok 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd*“, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a aby sťažovateľke priznal náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

10. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

11. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konania (napr. I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 453/2011). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

12. Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva na nedotknuteľnosť obydlia podľa čl. 21 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 M Cdo 3/2015 z 29. apríla 2016, ktorým zamietol mimoriadne dovolanie podané generálnym prokurátorom vo veci sťažovateľky vedenej okresným súdom pod sp. zn. 5 C 51/2013 o vypratanie družstevného bytu.

13. Ústavný súd konštantne zastáva názor, že mimoriadne dovolanie predstavuje výnimku z pravidla stability súdneho rozhodnutia vyjadreného jeho právoplatnosťou. Podstatou tejto výnimky je účel mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým je jeho výnimočné použitie s cieľom presadiť vecnú správnosť a spravodlivosť súdneho rozhodnutia v odôvodnených prípadoch. Uvedený účel môže mimoriadne dovolanie splniť iba v prípade, ak sú splnené kritériá akceptovateľnosti jeho právnej úpravy; jedným z týchto kritérií je povinnosť vyčerpať iné dostupné právne prostriedky nápravy pochybení vytykaných v mimoriadnom dovolaní. Rešpektovanie týchto kritérií je nevyhnutné z hľadiska princípov právneho štátu (čl. 1 ústavy), ako aj z hľadiska práva na súdnu ochranu (čl. 46 ústavy) a práva na spravodlivý súdny proces v súlade s hodnotami zaručenými čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. PL. ÚS 57/99, II. ÚS 185/09, II. ÚS 280/2010).

14. Vo vzťahu k tomuto mimoriadnemu opravnému prostriedku ústavný súd viackrát judikoval aj to, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05, I. ÚS 43/07, III. ÚS 342/2010). Na vyhovie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie. A aj v prípade, že generálny prokurátor tento mimoriadny opravný prostriedok proti

právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu podá, posúdenie zákonných podmienok pre uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti tohto mimoriadneho opravného prostriedku dovolania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho.

15. Samotný podnet na podanie mimoriadneho dovolania nie je iným právnym prostriedkom, ktorý je sťažovateľ v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný vyčerpať na ochranu svojich základných práv alebo slobôd ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (m. m. I. ÚS 67/02).

16. Princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy a podmienky prípustnosti sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde je potrebné chápať vo vzájomnej súvislosti, čo vyúsťuje do všeobecne uznávaného záveru, že sťažnosť podaná ústavnému súdu je považovaná za prostriedok *ultima ratio* ochrany práv sťažovateľa. Keďže ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach, ktorými sa sťažovatelia domáhajú ochrany (iba) svojich práv, celkom triviálne z toho (a napokon i z dikcie § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde) vyplýva, že vyčerpanie opravných prostriedkov podľa tohto ustanovenia sa týka iba takých procesných nástrojov, na ktorých podanie sú zo zákona oprávnení títo sťažovatelia. Mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora v žiadnom prípade nemožno považovať za zákonom účinne poskytnutý prostriedok sťažovateľovi na nápravu jeho údajne porušených práv, preto zachovanie dvojmesačnej lehoty na podanie predmetnej sťažnosti z dôvodu realizácie podnetu na podanie mimoriadneho dovolania, resp. rozhodnutia v konaní o mimoriadnom dovolaní neprichádza do úvahy (m. m. I. ÚS 524/2015).

17. Kvôli odstráneniu výkladových nejasností týkajúcich sa tohto mimoriadneho opravného prostriedku ústavný súd uznesením sp. zn. PLZ. 3/2015 z 18. marca 2015 prijal aj zjednocujúce stanovisko, ktorého právna veta znie: „Rešpektujúc princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím, zohľadňujúc princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako i výnimočnosť mimoriadneho dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku podávaného generálnym prokurátorom Slovenskej

republiky, je jeho prípustnosť v civilnom konaní akceptovateľná za podmienky vyčerpania všetkých zákonom dovolených riadnych, ako aj mimoriadnych opravných prostriedkov, ktoré mal účastník konania k dispozícii a ktoré mohol účinne využiť na ochranu svojich práv a oprávnených záujmov.“, a na podrobné odôvodnenie ktorého týmto odkazuje.

18. Ústavný súd pri rozhodovaní o námietke porušenia základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vychádza z toho, že obsahom tohto práva je (okrem iného) aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu. Z tohto hľadiska musí všeobecný súd pri výklade a aplikácii príslušných právnych predpisov prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania (obdobne napr. III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07). Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej) v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu. Všeobecný súd je povinný na procesné úkony účastníkov primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným právnym poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu a štádia civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu (IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, I. ÚS 372/06, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010).

19. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy však nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 240/2013).

20. Čo sa týka čl. 6 ods. 1 dohovoru, aj Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre stabilne zdôrazňuje, že citovaný článok síce ukladá súdom povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutia, túto požiadavku však nemožno chápať tak, že súdy majú povinnosť dať podrobnú odpoveď na každý argument (rozsudok vo veci Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, č. 16034/90, § 61). Rozsah, na ktorý sa povinnosť súdov odôvodniť svoje rozhodnutia vzťahuje, môže byť podľa povahy rozhodnutia rôzny. Okrem iného je potrebné zohľadniť aj rôznorodosť návrhov, ktoré účastník konania môže podať na súdy, ako aj rozdiely existujúce v zmluvných štátoch v súvislosti s právnou úpravou, zvyklosťami, právnymi názormi a vynášaním a vyhotovovaním rozhodnutí (rozsudok vo veci Ruiz Torija a Hiro Balani v. Španielsko z 9. 12. 1994, č. 18390/91). Skutočnosť, že súd neprerokuje každú podrobnosť tvrdenú účastníkom konania, nie je sama osebe v rozpore s požiadavkou spravodlivého prerokovania veci. Podstatné však je, aby sa neprehliadlo právo účastníka konania byť vypočutý a aby súd posúdil tvrdenia účastníka konania, hoci sa to explicitne neodrazí v konečnom rozhodnutí (rozhodnutie č. 10153/82 z 13. 10. 1986, D. R. 49, s. 67, 74). Odvolací súd sa tiež pri zamietnutí odvolania v zásade môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19. 12. 1997, č. 20772/92).

21. So zreteľom na citované východiská posudzoval ústavný súd aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorý v jeho relevantnej časti uviedol:

„V prvom rade treba uviesť, že mimoriadne dovolanie voči právoplatnému súdnemu rozhodnutiu možno považovať za prípustné...

Skutočnosť, či existujú podstatné a presvedčivé argumenty, ktoré by odôvodňovali zásah do právnej istoty účastníka konania prostredníctvom mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky, je tak vždy nevyhnutným atribútom individuálneho posúdenia každého prípadu...

Rozkaz na plnenie predstavuje novú formu rozhodnutia v skrátrenom konaní. Súd môže vydať rozkaz na plnenie na základe žalobného návrhu, a to aj bez výslovnej žiadosti navrhovateľa a bez vypočutia odporcu, v prípade, ak sa v návrhu uplatňuje právo na plnenie inej povinnosti, než je zaplatenie peňažnej sumy vyplývajúce zo skutočností uvedených navrhovateľom. Navrhovateľ nemá na jeho vydanie žiaden procesný nárok. Súd preto sám posúdi právo uplatňované navrhovateľom a na základe konkrétnych skutočností zvolí postup pri rozhodovaní v predmetnej veci...

Vychádzajúc z uvedeného skutkového stavu dovolací súd považuje za správny postup súdu prvého stupňa, ktorý po oboznámení sa s doloženými listinnými dôkazmi dospel k záveru, že sú splnené podmienky na vydanie rozkazu na plnenie. Treba súhlasiť aj s názorom generálneho prokurátora, a to aj v kontexte s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, či Európskeho súdu pre ľudské práva, že právo na obydlie je právom základným, no podľa názoru dovolacieho súdu jeho ochranu nemožno považovať za bezhraničnú, keď povinnosťou súdu je vychádzať z preukázaných skutočností rozhodných pre posúdenie danej veci. V danej veci odporkyňa svojou nečinnosťou vyvinula minimálne úsilie na riešenie svojej nepriaznivej situácie.“

22. Preskúmaním napadnutého uznesenia dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľkou uplatnená, veľmi strohá argumentácia nie je v žiadnom prípade spôsobilá spochybniť záver najvyššieho súdu o zamietnutí mimoriadneho dovolania podaného generálnym prokurátorom. Na rozdiel od sťažovateľky ústavný nepovažuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za „nespravodlivé“, keďže z neho vyplýva dostatok právne relevantných argumentov odôvodňujúcich prijaté rozhodnutie. Najvyšší súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie danej veci interpretoval a aplikoval ústavne súladným spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Najvyšší súd primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektoval na generálnym prokurátorom vznesené tvrdenia, na prerokovaný prípad aplikoval relevantné procesnoprávne ustanovenia v tom čase účinných všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj relevantnú judikatúru ústavného súdu, a svoje

rozhodnutie presvedčivo a náležite odôvodnil. Závery najvyššieho súdu preto v žiadnom prípade nemožno považovať za arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené.

23. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnymi názormi najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto názorov a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť ich svojimi vlastnými závermi (obdobne I. ÚS 313/2010, II. ÚS 134/09, III. ÚS 127/2012).

24. Procesný postoj sťažovateľky ako účastníčky konania pred okresným súdom svedčí o tom, že sa o danú vec vôbec nezaujímal, a teda neriadila zásadou *vigilantibus iura scripta sunt*, podľa ktorej „práva patria len bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení včítane využitia možnosti podania opravných prostriedkov“ (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžf 65/2011 z 19. júla 2012).

25. Ústavný súd navyše poznamenáva, že z jeho rozhodovacej činnosti nevyplýva ani to, že by sa sťažovateľka ochrany označených základných práv a slobôd vo vzťahu k rozkazu okresného súdu, ktorý nadobudol právoplatnosť ešte 9. apríla 2014, domáhala prostredníctvom sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy podanej v dvojmesačnej lehote ustanovenej § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

26. Keďže ústavný súd nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

27. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu rovnako nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že by ním mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základných práv sťažovateľky zaručených čl. 19 ods. 2 ústavy a čl. 21 ods. 1 ústavy ani práva zaručeného čl. 8 ods. 1 dohovoru, preto z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť aj v tejto časti.

28. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, pretože stratili opodstatnenosť, resp. rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2016